

FCPA: надійний комплаєнс як мастхев-інвестиція

№01, 07 січня 2021

Аріо Дехгані ,
радник
Sayenko Kharenko

Володимир Стеценко ,
юрист
Sayenko Kharenko

Головна стаття

Чи покращилась доля платників податків у 2020 році?

Компетентна думка

Про пригоди працівників під час пандемії

Як відшукати вашого боржника за межами України: корисні лайфхаки

Як змінилися умови праці в карантин-2020?

FCPA не потребує розшифровки для бізнесу, який стикався з ним. Однак ця категорія ще не отримала статусу найвищого значення для української ділової спільноти. Більшість українських компаній не знають, чому їм потрібно виконувати вимоги FCPA та які має ризики нехтування його вимогами. У цьому матеріалі ми розтлумачимо важливість FCPA для українського бізнесу на прикладі найактуальніших кейсів, продемонструємо, як його "довга рука" несподівано й дуже дорого може зачепити бізнес в Україні, і розкриємо загальні вимоги комплаєнсу на прикладі практики США та України.

Вступ до FCPA

Що таке FCPA?

Закон про корупцію за кордоном (**FCPA**) – це федеральний закон США, який був розроблений для запобігання підкупу іноземних чиновників у всьому світі. FCPA забороняє всі види хабарництва (щодо державного службовця), отримання будь-яким можливим способом вигоди від зловживання повноваженнями відповідними посадовими особами. Крім того, FCPA встановлює відповідальність за невпровадження надійної комплаєнс-системи, а також відсутність точної та прозорої внутрішньої документації та книг обліку компанії.

Важливо розуміти, що "довга рука" FCPA може зачепити та покарати бізнес із присутністю в Україні незалежно від будь-якого місцевого законодавства чи процесуального порядку. На підставі міжнародного договору між США та Україною FCPA також застосовний на території України.

Кого стосується FCPA?

До сфери дії FCPA потрапляє будь-яка компанія та/або фізична особа, якщо вона відповідає принаймні одній із трьох наведених далі категорій:

1) емітент. Емітент – це корпорація, яка випустила цінні папери, зареєстровані в США, або суб'єкт звітності SEC (Комісії із цінних паперів та бірж);

2) доміцилій. Доміцилій – це будь-яка фізична особа, яка є громадянином або резидентом США, або будь-який суб'єкт господарювання, незалежно від організаційної форми, що має основне місце діяльності в США або зареєстрований і функціонує за законодавством США чи на території володіння або співдружності США;

3) іноземні резиденти або бізнес.

З 1998 року іноземні громадяни та компанії підпадають під дію FCPA, якщо вони безпосередньо або через агентів провокують корупційні дії на території США.

Однак Департамент юстиції США (DOJ) і SEC досить творчо тлумачать юрисдикцію FCPA щодо суб'єктів (наприклад, DOJ звинувачує службовців EDAPS у підкупі ІКАО у 2015 році¹).

1. U.S. v. Vassili: представники EDAPS нібито підкуповували ІКАО – міжнародний орган повітряного простору. Прокурор був схильний визнати ІКАО підсудним за FCPA через значну участь США в бюджеті ІКАО. Суд відхилив обвинувачення через незастосовність FCPA.

Ба більше, протягом останніх років правоохоронні органи США намагаються розширити підсудність FCPA та включають додатковий склад злочину за отримання хабара іноземними чиновниками через змову чи співучасть у федеральному злочині (United States v. Firtash, 392 F. Supp. 3d 872, 889 (N.D. Ill. 2019)).

Що заборонено за FCPA?

Якщо ви або ваша компанія підпадаєте під наведені вище категорії за FCPA щодо підкупу, вам заборонено здійснювати оплату, пропозицію чи обіцянку виплати грошей або чогось вагомого безпосередньо чи через третю сторону іноземному державному службовцю (або кожному, хто діє за аналогічним мандатом) або члену міжнародної організації, іноземній політичній партії чи кандидату на державну посаду або за умови усвідомлення, що платіж буде передано такій особі, у тому числі:

- за допомогою інструментів міждержавної торгівлі;
- з корупційною метою для впливу на цю особу; і
- щоб отримати або зберегти бізнес (дуже широке тлумачення, достатньо будь-якої потенційної ймовірності можливої вигоди для бізнесу).

Наявна судова практика свідчить, що поріг для виконання зазначених вище вимог досить низький. Відповідні визначення та тлумачення вимог дуже широкі та загальні.

Незалежно від наведеної вище спроби підкупу державного службовця, FCPA також карає за неточний облік та внутрішню облікову документацію компаній. Через це ваша компанія має такі зобов'язання:

- ведення емітентом точного й достовірного обліку і внутрішньої документації та
- заборону маскуванню неналежних платежів як законних комерційних витрат у книгах і документах компанії.

Які штрафи та який строк позовної давності передбачено за FCPA?

Корпорації та бізнес можуть отримати штраф у розмірі до 2 млн дол. США або вдвічі більше за отриману вигоду від незаконної виплати. Найбільшою загрозою для компаній є сплата подвійної вартості вигоди, отриманої внаслідок незаконного проступку.

За проступок посадові особи, директори, акціонери, працівники й агенти можуть дістати штраф у розмірі до 100 тис. дол. США або вдвічі більше, ніж вони отримали, або позбавлення волі строком до п'яти років.

У найбільш "прибутковий" рік минулого десятиріччя (2008) сума штрафних санкцій FCPA загалом сягнула 2,6 млрд дол. США та 180 млн дол. США в середньому для кожного порушника. 2020 рік був ще сумнішим і болючішим для бізнесу, який не поважає вимоги FCPA, – загалом майже 6,5 млрд дол. США².

2. <http://fcpa.stanford.edu/chart-penalties.html>.

Загальний строк позовної давності становить п'ять років (п'ятирічний строк встановлено законодавством і закріплено у 18 U.S.C, § 3282 – за злочини, та 28 U.S.C, § 2462 – щодо цивільної відповідальності), але його можна зупинити, наприклад, на час, коли порушник проживає за межами США³.

3. *US vs Junji Kusi Inoki, Reza Moenaf, and Eko Sulianto: імовірні неправомірні дії, що є сумтю обвинувачення, відбувалися переважно в 2002 – 2007 роках, з одним окремим переказом у 2009 році. У рамках загального п'ятирічного строку позовної давності за FCPA DOJ застосував кілька визначних правових стратегій, щоб притягнути до відповідальності й обвинувачуваних за дії, учинені понад 18 років тому.*

Хто розслідує злочини за FCPA?

Порушення FCPA розслідуються DOJ (щодо кримінальних покарань) і SEC (у межах цивільної відповідальності).

Практика FCPA. Країни СНД

Правозастосування DOJ і SEC, пов'язане з протиправними діями компаній та фізичних осіб, що перебувають у регіоні СНД, упродовж останніх 10 років стало інтенсивнішим. Однак є також значна кількість розслідувань, які не відомі публічно, оскільки органи розслідування не ініціювали жодних виконавчих дій у результаті розслідування. Усі наведені нижче випадки репрезентують різні способи того, як "довга рука" FCPA стає дедалі активнішою в нашому регіоні та легко розкриває нібито "розумні" системи обходу FCPA, які досі використовують і в Україні.

Archer Daniels Midland (2013)

Українські та німецькі дочірні компанії Archer Daniels Midland (**ADM**) було визнано винними в підкупі українських урядовців. Ці протиправні дії дали змогу компаніям отримати понад 100 млн дол. США відшкодування ПДВ і 33 млн дол. США незаконного прибутку.

Хабарі дочірні компанії ADM платили в різні способи. Два основні потоки незаконної діяльності відбувалися через використання сторонніх судноплавних і страхових компаній. В обох випадках трансакції між дочірніми компаніями ADM і третіми сторонами не мали законного змісту та приховували незаконні платежі чиновникам.

Розслідування SEC і DOJ привело до врегулювання вартістю в 54 млн дол. США. Це врегулювання є набагато меншим за застосовний діапазон санкцій через суворі "істотні заходи виправлення, включно із самостійним повідомленням про порушення, упровадженням нової широкої комплаєнс-програми та звільненням працівників, причетних до розслідуваних неправомірних дій".

Affinia Group (2014)

Компанія Affinia Group Intermediate Holdings Inc., виробник автозапчастин, самостійно оголосила результати розслідування за FCPA. Компанія провела розгляд певних тверджень, що виникають у

зв'язку з господарською діяльністю із залученням її дочірніх компаній у Польщі та Україні. Ці звинувачення порушували проблеми щодо потенційних некоректних платежів, пов'язаних із урядовими дозволами, ліцензіями чи іншими регуляторними питаннями та можливими конфліктами інтересів. Внутрішнє розслідування компанії контролював аудиторський комітет Affinia за сприяння зовнішніх консультантів. Affinia самостійно повідомила DOJ і SEC про наявні правопорушення та повністю співпрацювала з урядом США. DOJ, своєю чергою, повідомив, що не висуватиме щодо цього звинувачення проти компанії.

Teva Pharmaceuticals (2016)

Teva Pharmaceuticals, одного з найбільших світових виробників генеричних препаратів з Ізраїлю, звинуватили у скоєнні злочинів FCPA в Україні, Росії та Мексиці. У період із 2001 до 2012 року представники компанії підкуповували місцевих чиновників у галузі охорони здоров'я.

В Україні Teva використовувала високопосадовця Міністерства охорони здоров'я України для лобювання реєстрації інсуліну. Натомість чиновник отримував щомісячні виплати й заохочення у формі подорожей і відпочинку як консультант.

У результаті розслідування Teva погодилася на сплату 519 млн дол. США санкцій і запровадження комплаєнс-моніторингу строком на три роки, а також утратила свою частку на російському ринку ліків. Компанія відкликала своїх представників із країни та постраждала через 1,5-відсоткову втрату ціни на власні акції.

Водночас з огляду на "істотну співпрацю та санацію" компанія отримала 20-відсоткову знижку на розмір штрафу. Знижка могла бути більшою, але компанія не скористалася можливістю самостійного повідомлення та не співпрацювала під час розслідування.

Vimpelcom, Telia, MTS (2016, 2017 і 2019 відповідно)

МТС, Vimpelcom і Telia, компанії мобільного зв'язку, учинили низку корупційних правопорушень за FCPA на території Узбекистану, які розслідували SEC та DOJ.

У період з 2001 до 2012 року представники компаній нібито платили хабарі узбецьким чиновникам, пов'язаним із колишнім президентом Узбекистану (однією з них була його дочка), на суму близько 1 млрд дол. США в обмін на отримання та провадження телекомунікаційного бізнесу в Узбекистані.

Нібито незаконні виплати спрямовували підставним компаніям, підконтрольним узбецьким чиновникам. Своєю чергою службовці компаній MTS, Vimpelcom і Telia маскували хабарі, підробляючи бухгалтерські книги. Їх записували як благодійні пожертви, послуги консультантів, операції посередників тощо.

Ці справи стали одними з найбільших справ FCPA, оскільки компанії було зобов'язано сплатити разом 2,6 млрд дол. США та встановити комплаєнс-моніторинг на три роки.

IBM (2017)

У 2012 році International Business Machines Corporation (IBM) повідомила SEC про розслідування, проведене Польським центральним антикорупційним бюро, яке стосувалося звинувачення колишнього працівника IBM Польща в незаконній діяльності, пов'язаній із продажами польському уряду. IBM була зобов'язана звітувати SEC щодо комплаєнсу за вимогами FCPA протягом цього періоду через попередню санкцію SEC, накладену у 2011 році.

У квітні 2013 року IBM дізналася, що DOJ також розслідує звинувачення, пов'язані з операціями в Польщі, а також твердження, пов'язані з операціями в Аргентині, Бангладеш та Україні. DOJ також розслідував інформацію щодо глобальної програми дотримання вимог FCPA IBM та її бізнесу в державному секторі.

У червні 2017 року (загалом 49 місяців розслідування) DOJ і SEC повідомили IBM, що вони закрили відповідне розслідування й не будуть проводити жодних виконавчих дій.

Цей випадок цінний з погляду "початкового тригера": у 2011 році IBM досягла згоди із SEC та була зобов'язана подавати звіти до SEC протягом наступних двох років⁴.

4. *SEC vs Int'l Business Machines Corp., No. 1:11-cv-00563 (D.D.C. 2011)*. За порушення вимог FCPA в Китаї IBM довелося заплатити 10 млн дол. США.

Відтоді IBM перебувала в межах радарів SEC і DOJ. Хоч компанія не оголосила витрат, пов'язаних із розслідуванням, неважко підрахувати, що на співпрацю з урядом США та розробку надійної глобальної комплаєнс-системи протягом наступних п'яти років було витрачено сотні мільйонів доларів.

Справа Фірташа (розслідування триває)

Пана Фірташа підозрюють у змові, спрямованій на отримання прибутку від підкупу індійських чиновників. Як зазначено у звинуваченні, пан Фірташ у змові з п'ятьма особами нібито заплатив 18,5 млн дол. США за отримання ліцензій на видобуток корисних копалин в Індії.

Для цієї схеми пан Фірташ нібито використовував пов'язану з ним швейцарську компанію, яка уклала угоду про взаєморозуміння з урядом Індії. Відповідно до угоди сторони мали намір побудувати спільне підприємство, яке видобуватиме корисні копалини та постачатиме їх американській компанії (Boeing). Це стало підставою для участі американських відомств у справі.

Крім наміру постачати корисні копалини на територію США, суд розглянув такі чинники, що свідчать про належність до юрисдикції FCPA:

- використання банків США для грошових переказів;
- використання Інтернету й електронних адрес, що зберігаються на серверах США; і
- ведення телефонних розмов у мобільних мережах США.

Попри те що розгляд справи ще аж зовсім не завершений та обвинувачені продовжують подавати позови про відхилення обвинувачення, пан Фірташ уже зазнав шкоди від обмеження виїзду через вимогу про екстрадицію та сплатив заставу в розмірі майже 174 млн дол. США.

Позови про звільнення обвинувачених ґрунтуються на незастосовності FCPA до іноземних громадян на підставі нещодавньої *справи Хоскінса*⁵.

5. *Hoskins vs U.S.: прокурори намагалися "притосувати" обвинуваченого за принципом доміцилію*. Однак позов було відхилено за відсутністю юрисдикції.

Нескінченна й повсякденна судова практика

Крім згаданих вище справ, є безліч інших, які є хорошими прикладами переслідування "розумних" правил обходу вимог FCPA, неведення суворої бухгалтерії та спроб "обдурити" слідчих за допомогою:

- використання схеми "відкатів" задля отримання коштів для корупційних виплат (справа Санофі⁶);

Sanofi case: продавці "Санофі" заробляли гроші на хабарі подаючи неправдиві вимоги про відшкодування витрат на подорожі та розваги. Вони об'єднали гроші та розподілили їх як хабар, щоб збільшити обсяги замовлення продуктів "Санофі" (25 млн дол. США).

- працевлаштування та стажування родичів і друзів чиновників (справа JPMorgan⁷);

JPMorgan Chase & Co. vs U.S.: JPMorgan виграв бізнес у клієнтів і корумповано вплинув на державних службовців в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні, влаштовуючи на роботу та стажування їхніх родичів

та друзів (130 млн дол. США).

- переслідування викривача (справа Anheuser-Busch InBev⁸).

Anheuser-Busch InBev vs U.S.: Anheuser-Busch InBev уклав угоду про звільнення за згодою сторін, яка зупинила продовження добровільного спілкування співробітника із SEC щодо потенційних порушень FCPA, з огляду на істотне фінансове покарання, передбачене за порушення суворих умов нерозголошення інформації (6 млн дол. США).

Вивчені уроки

Тут ми розкриємо ключові моменти з досвіду правозастосування FCPA.

Етапи FCPA

Коли ваш бізнес підпадає під FCPA, ваше FCPA-"життя" можна поділити щонайменше на три загальні етапи:

- стадія до розслідування – час для побудови й розроблення потужної та прозорої комплаєнс-системи. Ми наполегливо рекомендуємо тримати свій бізнес на цьому етапі. Принаймні це робить ваш бізнес привабливим для партнерських відносин, інвестицій та потенційного продажу;
- стадія розслідування – час серйозних виправних заходів, спрямованих на зменшення розміру санкцій. Основне завдання компанії на цій стадії – максимально підтримати розслідування. Правильні дії, підкріплені надійною юридичною консультацією, можуть забезпечити вам знижку до 50 % від суми штрафу. Найскладнішими будуть своєчасне самозвітування та добровільний початок розслідування, але, якщо цього не зробити, ви втрачаєте до половини можливого діапазону знижки (25 % від суми штрафу). DOJ і SEC ніколи не задовольнялися звичайними звільненнями відповідальних працівників компанії-порушника; і
- стадія після розслідування – час "вимушеного" розвитку. Досить часто на цьому етапі компанія отримує трирічний комплаєнс-моніторинг (усі витрати покриває відповідач). Звісно, цей етап є можливим розвитком за умови, що бізнес "переживе" розслідування та врегулювання.

Чинник ризику розслідування

Влада США розробила потужні інструменти розслідування для ідентифікації порушень FCPA різними способами, зокрема:

- федеральні органи розслідування (наприклад, ФБР, АТФ тощо). Є безліч випадків, коли слідство ініціювало ФБР та інші органи влади США. Зокрема, кілька разів ФБР здійснювало таємні операції, що провокували порушників брати участь у "прибуткових" корупційних угодах;
- розгляд розпочатих звинувачень у хабарництві компаній, пов'язаних із FCPA, і фізичних осіб в інших юрисдикціях (наприклад, згідно із Законом про корупцію Великобританії). Останній випадок – Airbus SE, спочатку ініційований Британським бюро шахрайств. Протягом восьми років було розпочато ще кілька розслідувань у Франції та США, і вони завершилися надзвичайним штрафом на суму понад 3,9 млрд дол. США (527 млн дол. США лише за FCPA); і
- пряме повідомлення до офісу DOJ викривачем або конкурентом.

На етапі попереднього слідства важливо пам'ятати, що згідно з актом Додда – Френка викривач може отримати до 30 % коштів (штрафу) як винагороду⁹.

9. У червні 2020 р. SEC нагородив викривача рекордною сумою в майже 50 млн дол. США.

Це означає, що "ображені" працівники вашої компанії, усі конкуренти, партнери та споживачі можуть шукати потенційні невідповідності та повідомляти про ймовірний проступок. Навіть якщо не буде виявлено жодних порушень, ваша компанія може зазнати значних витрат на юридичні консультації місцевих та американських юристів і втрати репутації.

Як відповідати вимогам FCPA та процвітати від цього

Відповідати вимогам FCPA – це радше мистецтво, ніж наука. Немає єдиної збірки правил та обмежень, які можна застосувати до вашої комплаєнс-системи. Простого ухвалення внутрішніх політик і запровадження посади комплаєнс-офіцера недостатньо. Ба більше, DOJ не застосовує жорсткої формули для оцінки комплаєнс-програм через унікальні характеристики та специфікації кожного окремого бізнесу.

Однак DOJ запровадив кілька керівних програм, як-от Посібник із ресурсів до FCPA США (друге видання у 2020 році) й Оцінка корпоративних комплаєнс-програм на відповідність законодавству (оновлене у 2020 році). Ці документи є основними для оцінки й розроблення комплаєнс-систем. Додатково ваш бізнес повинен відповідати всім місцевим нормам щодо комплаєнсу та вимогам судової практики FCPA.

Задля мінімізації ризиків FCPA та розроблення комплаєнс-системи ми рекомендуємо застосовувати підхід трьох запитань.

1. Чи правильно розроблена Програма комплаєнсу компанії?

- **Оцінка ризику.** Під час розроблення комплаєнс-системи потрібно брати до уваги фактичні та потенційні ризики, з якими компанія стикається у щоденній діяльності. Необхідно чітко визначити, на яких етапах регулярних господарських операцій є ризик "хабарництва" й обходу чинних нормативних актів. Ви повинні виконати роль слідчого й передбачити ризик до того, як він виникне, у рамках регулярного та періодичного оцінювання. Оцінка має бути прозорою та автоматизованою, з відповідною політикою та процедурами. Найефективнішим і найпрозорішим способом підходу до оцінки було б залучення незалежних експертів із комплаєнсу. Такі фахівці забезпечать неупереджений і справедливий підхід, включно з можливістю зменшити ризики внутрішньо, без впливу громадськості та далекосяжних наслідків.

- **Кодекс поведінки, комплаєнс-політика та процедури.** Розроблення та впровадження внутрішніх нормативних актів має зробити їх пристосованими до бізнес-моделі й охопити як загальні, так і конкретні ризики. Їх належить регулярно вдосконалювати, і вони мають бути легкодоступними.

- **Тренінги та комунікація.** Про нещодавно запроваджену комплаєнс-програму потрібно повідомити всіх директорів, посадових осіб, відповідних працівників і за потреби ділових партнерів компанії через тренінги. Останні не повинні бути штучними, і їх не можна проводити лише заради формальності. Тренінги потрібно проводити періодично, у різних формах (наприклад, онлайн чи особисто), місцевою мовою та у спосіб, пристосований для конкретного типу аудиторії, з використанням реальних сценаріїв і випадків.

- **Конфіденційне звітування та процедури розслідування.** Компанія повинна забезпечити, щоб її працівники мали можливість конфіденційно повідомляти про підозри або фактичні порушення поведінки / порушення комплаєнс-програми, наприклад, омбудсмену та/або за допомогою гарячої лінії без ризику переслідування з боку компанії. Так само компанія повинна мати можливість проводити внутрішнє розслідування щодо ймовірного проступку та ретельно документувати його для можливого розгляду урядовими органами (наприклад, SEC).

- **Менеджмент третіх сторін.** Слідчі завжди шукатимуть співвідношення відносин компанії з третіми особами. Компанія повинна вступати у відносини з третіми сторонами, лише якщо є істотна потреба в бізнесі, і завжди проводити належну перевірку третіх сторін на предмет ризиків FCPA. Установлений контроль і процедури повинні враховувати негайні реакції на "червоні прапорці" та безпечний підхід того, хто ухвалює рішення. Після початку співпраці важливо проводити постійний моніторинг відносин.

- **Перевірка до придбання та інтеграція після придбання.** Забезпечення належної перевірки до придбання надзвичайно важливе для відповідальності за придбаний актив. Постійний підкуп є типовим для регіону СНД, тож покупцеві варто завжди шукати "сюрпризи", попри гарантії, надані продавцем. Крім того, відповідно до FCPA покупець відповідальний за своєчасно запроваджену надійну комплаєнс-систему в межах придбаного активу (якщо це компанія). Належна перевірка до придбання може стати основним питанням у переговорах і захистити покупця.

2. Чи є адекватними фінансування й підтримка комплаєнс-програми компанії для повноцінного функціонування?

- **Підтримка менеджменту.** Керівництву компанії потрібно спілкуватися зі своїми працівниками, передавати повідомлення про важливість старанного виконання антикорупційних зобов'язань і бути зразком. Власники компаній, акціонери або виконавчі директори не повинні обмежуватися лише одним щорічним відеодзвінком, який може сприйматися як непотрібна формальність. Зрештою, зацікавлена сторона та керівництво ділять відповідальність за ефективність як компанії, так і особисто.

- **Автономність і ресурси.** Будь-якої офіційно задекларованої та запровадженої програми буде недостатньо, якщо її належно не підтримають кваліфіковані та досвідчені співробітники з питань комплаєнсу. Керівництво компанії має пам'ятати, що чим більша компанія, тим більше відповідних працівників їй потрібно. Компанія не може стверджувати, що вона має ефективну систему дотримання вимог, якщо з 1000+ співробітниками працює лише один офіцер.

- **Підхід кнута і пряники.** Комплаєнс-система компанії не може існувати без заохочення (наприклад, підвищення по службі, винагород) і санкцій (наприклад, попереджень, звільнень). Таку систему потрібно застосовувати "від приміщення для засідань керівництва до технічної комори". Це означає, що всі працівники в компанії, включно з керівництвом і власниками, повинні дотримуватися обов'язкових правил і нести відповідальність у разі неправомірних дій. З погляду DOJ і SEC важливо забезпечити прозорість, надійність, негайність та відповідність поведінки підходу кнута і пряника.

3. Чи працює комплаєнс-програма на практиці?

- **Постійне вдосконалення комплаєнс-системи.** Після успішного впровадження комплаєнс-системи її потрібно періодично переглядати та доповнювати відповідно до останніх оновлень законодавства, виявлених ризиків і слабких зон. Під час оновлення комплаєнс-системи компанія повинна враховувати все застосовне регулювання, як-от місцеве антикорупційне законодавство, принципи ОЕСР, антимонопольне регулювання тощо.

- **Розслідування, аналіз і ремедіація правопорушень.** У разі розслідування органи влади враховуватимуть підхід компанії щодо попереднього розслідування неправомірної поведінки, аналізу матеріалізованих ризиків і того, як компанія відреагувала на порушення (удосконалення комплаєнс-системи). Належний внутрішній контроль, розслідування й усунення ризиків можуть продемонструвати належний підхід компанії щодо комплаєнсу в разі серйозних проступків. За потреби задля зменшення ризику ймовірного обходу правил посадовими особами та запобігання звинуваченням у неправомірному переслідуванні працівників рекомендовано залучати зовнішніх юристів із досвідом розслідувань.

- **Співпраця із SEC і DOJ.** Якщо SEC та/або DOJ вимагають співпраці компанії, остання повинна розглядати це як пропозицію, відмовити в якій не можна. Оскільки із цього моменту підозрювана компанія робить вибір: співпрацювати й отримати знижку в розмірі санкцій чи сповільнити розслідування й отримати найсуворіші штрафи. Єдиним найуспішнішим варіантом у цьому процесі буде залучення професійних юридичних радників, що мають потужний і перевірений досвід у таких випадках. Інакше навряд чи вдасться отримати знижку на штраф або боротися за "невинність".

ВИСНОВОК:

Регіон СНД важкий для ведення бізнесу зі 100-відсотковою відповідністю FCPA. Якщо ваш бізнес потребує дозволів і ліцензій від державних органів, ризик вимагання хабаря державними службовцями дуже зростає. Однак влада США розглядатиме цю специфіку лише як посилювальний чинник під час "полювання" на порушника для процвітання державного бюджету США. Інший момент – жорстка конкуренція, коли конкуренти користуються можливістю вивести гравця з ринку.

Гарна новина полягає в тому, що ваш бізнес може уникнути важких наслідків, якщо ухвалюватиме правильні рішення вчасно. Після ознайомлення із цією статтею відпадає потреба доводити цінність правової допомоги для побудови надійної комплаєнс-системи та плідних заходів запобігання санкціям у разі потенційного розслідування.

Насамкінець ми бажаємо вам знати правила FCPA й дотримуватися їх і ніколи не стикатися з його правозастосуванням. Будь ласка, не соромтеся звертатися до нас, якщо ви хочете знати: (i) як FCPA може вплинути на ваш бізнес і якою ціною; (ii) чи стосується FCPA вашого бізнесу та як його вимоги можуть бути застосовні до нього в майбутньому; (iii) які потенційні та реальні ризики слід попередити; і (iv) як зробити, щоб ваш бізнес відповідав вимогам FCPA. Наша команда досвідчених юристів і реальний досвід практики за FCPA може додати вашому бізнесу вартості завдяки його відповідності найвищим стандартам.

© ТОВ "ІАЦ "ЛІГА", ТОВ "ЛІГА ЗАКОН", 2021

У разі цитування або іншого використання матеріалів, розміщених у цьому продукті ЛІГА:ЗАКОН, посилання на ЛІГА:ЗАКОН обов'язкове. Повне або часткове відтворення чи тиражування будь-яким способом цих матеріалів без письмового дозволу ТОВ "ЛІГА ЗАКОН" заборонено.

© ТОВ "Інформаційно-аналітичний центр "ЛІГА", 2021

© ТОВ "ЛІГА ЗАКОН", 2021